

Sygnatura akt VI Ka 296/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **13 czerwca 2014** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Andrzej Ziębiński

Sędziowie SSO Grażyna Tokarczyk

SSO Bożena Żywiół (spr.)

Protokolant Sylwia Sitarz

przy udziale Bożeny Sosnowskiej

Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 13 czerwca 2014 r.

sprawy **K. K. (1)** ur. (...) w C.

syna J. i T.

skazanego w przedmiocie wydania wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej

z dnia 20 grudnia 2013 r. sygnatura akt II K 394/13

na mocy art. 437 kpk, art. 438 kpk i art. 624 § 1 kpk

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że w punkcie 2 dodatkowo zalicza na poczet kary łącznej okres odbycia kary pozbawienia wolności w sprawie II K 772/10 od 16.12.2011r. do 28.02.2012r. oraz precyzuje, że w punkcie 2a zaliczono okresy pozbawienia wolności od 20.10.2012r do 09.11.2012r., od 26.02.2013r. do 04.08.2013r. oraz w dniach 28.07.2010r. i 29.07.2010r., a w punkcie 2b w dniach 27.11.2010r. i 28.11.2010r.;
2. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;
3. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. L. kwotę 147,60 zł (sto czterdzieści siedem złotych i sześćdziesiąt groszy) obejmującą kwotę 27,60 zł (dwadzieścia siedem złotych i sześćdziesiąt groszy) podatku VAT, tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów obrony skazanego z urzędu w postępowaniu odwoławczym;
4. zwalnia skazanego od ponoszenia wydatków postępowania odwoławczego obciążając nimi Skarb Państwa

VI Ka 296/14

UZASADNIENIE

Od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z dnia 20 grudnia 2013r., sygn.akt II K 394/13, apelację wniósł skazany K. K. (1).

Zaskarżył orzeczenie w całości zarzucając;

-obrazę prawa materialnego,

-błędy w ustaleniach faktycznych,

-rażącą niewspółmierność kar.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, zastosowanie pełnej absorpcji i objęcie wyrokiem łącznym kar orzeczonych w sześciu sprawach jednostkowych, wskazanych w pkt IV – IX części wstępnej orzeczenia.

Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do uwzględnienia zarzutów i wniosków apelacji, jednakże stwierdził potrzebę zmiany zaskarżonego wyroku na korzyść skazanego, poprzez dodatkowe zaliczenie na poczet orzeczonej w tym wyroku kary łącznej pozbawienia wolności okresu odbycia kary pozbawienia wolności w sprawie II K 772/10 Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej oraz jednoznacznego wskazania zaliczonych w pkt 2a i 2b okresów pozbawienia wolności, a to stosownie do dokumentacji znajdującej się w aktach sprawy /k- 183, 285/.

Odnosząc się natomiast do wywodów apelującego przypomnieć należy, iż stosownie do regulacji zawartej w art. 85 kk w zw. z art. 569 § 1 kpk warunki do orzeczenia kary łącznej w stosunku do osoby prawomocnie skazanej wyrokami różnych sądów zachodzą wtedy, gdy poszczególne przestępstwa, których dotyczą wyroki jednostkowe, zostały popełnione przed datą pierwszego, choćby nieprawomocnego wyroku, jaki zapadł co do któregośkolwiek z nich / tylko wtedy przestępstwa te pozostają w tzw. zbiegu realnym/ i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju, albo inne podlegające łączeniu.

Wskazane w apelacji wyroki opisane w pkt IV – IX części wstępnej wyroku łącznego nie pozostają w tak rozumianym zbiegu realnym, dlatego też połączenie wymierzonych w tych sprawach kar jednostkowych i orzeczenie jednej kary łącznej, czego domaga się apelujący, nie było możliwe.

Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął, że w zbiegu realnym pozostają czyny, których dotyczą skazania wyrokami opisanymi w pkt VII, VIII i IX. Dodać wypada, że w zakresie wcześniejszych skazań prawomocne wyroki łączne wydały już inne sądy.

Odnosząc się do wyводу apelującego nawiązującego do powinności wyboru najkorzystniejszego wariantu konfiguracji wyroków jednostkowych stwierdzić należy, że pogląd taki nie jest już aktualny, a wspierająca go linia orzecznicza Sądu Najwyższego od dawna nie jest już kontynuowana.

Uwzględnienie rzeczywistego brzmienia art. 85 kk. nie dopuszcza bowiem tworzenia alternatywnych konfiguracji wyroków jednostkowych i wyboru tej, która jest dla sprawcy najkorzystniejsza. Nie znajdująca normatywnego oparcia konfiguracyjna interpretacja art. 85 kk. zasadała się na założeniu, że realny zbieg przestępstw mogą determinować sytuacje procesowe, oderwane od rzeczywistych zachowań sprawcy, bo od niego niezależne np. szybkość ujawnienia przestępstwa, łączne prowadzenie postępowania o popełnienie dwóch lub więcej przestępstw, sprawność tych postępowań, daty wydanych w tych sprawach wyroków. Interpretacja ta pozwalała na przyjęcie realnego zbiegu przestępstw wtedy, gdy nie były one przegrodzone żadnym wyrokiem.

Tymczasem dla właściwej interpretacji art. 85 kk. kluczowym jest poprawne zrozumienie pojęcia „pierwszego, chociażby nieprawomocnego wyroku”, który wyznacza graniczny moment czasowy, pozwalający na przyjęcie, że dwa lub więcej przestępstw popełnionych do tego momentu pozostaje w realnym zbiegu. Tym samym dochodzi do uwzględnienia wyłącznie czynników zależnych od sprawcy, a więc tego, czy popełnia on kolejne przestępstwa zanim został pociągnięty do odpowiedzialności karnej. Zawarty w art. 85 kk zwrot „zanim zapadł pierwszy wyrok” odnosi

się do pierwszego chronologicznie wyroku, który zapadł przed popełnieniem przez sprawcę kolejnego /kolejnych / przestępstw.

Momentu granicznego nie wyznacza natomiast wyrok, jaki zapadł później, chronologicznie jako drugi, trzeci itd. Na takim też stanowisku stanął Sąd Najwyższy w Uchwale składu siedmiu sędziów z 25 lutego 2005r. sygn.a kt I KZP 36/04, której nadano moc zasady prawnej.

Sąd Rejonowy, w zgodzie z powyżej zaprezentowanym stanowiskiem, prawidłowo ustalił, że owym pierwszym chronologicznie wyrokiem / w kolejnej grupie/ był wyrok Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z dnia 10 lutego 2011r. sygn.akt II K 772/10.

Wymaga też podkreślenia, że kara łączna nie jest instytucją mającą na celu automatyczne łagodzenie prawnokarnych konsekwencji popełnienia przez sprawcę kilku przestępstw, zatem orzekanie jej przy zastosowaniu najkorzystniejszej z możliwych - zasady pełnej absorpcji nie może być gwarantowane w każdym przypadku.

Możliwość taka istnieje zwłaszcza w przypadku ścisłego związku podmiotowo-przedmiotowego pomiędzy kolejnymi czynami będącymi w realnym zbiegu.

Czyny skazanego nie są ze sobą w takim ścisłym związku. Wprawdzie odległość czasowa pomiędzy datami czynów jest nieduża, ale nie wszystkie są jednorodnjowe, na co wskazuje ich kwalifikacja prawna / art 279 § 1 kk, art. 278 § 1 kk, art. 190 § 1 kk/.

Stosowanie zasady pełnej absorpcji wobec skazanego nie jest też uzasadnione z uwagi na jego zachowanie podczas odbywania kary. Wprawdzie opinia o skazanym poprawiła się, ale na razie nie sposób uznać, że są to zmiany już ugruntowane, wynikające z rzeczywistej świadomości oskarżonego, co do naganności naruszania porządku prawnego i autentycznej gotowości przestrzegania prawa.

Kolejnym argumentem przemawiającym przeciwko orzeczeniu kary łącznej w wysokości odpowiadającej rozmiarowi najwyższej kary jednostkowej jest to, że w stosunku do skazanego w przeszłości wydano już wyrok łączny.

Dopuszczenie się przez K. K. kolejnych przestępstw oznacza, że skazany zlekceważył ostrzeżenie, jakim było, skutkujące łagodniejszym potraktowaniem sprawcy, orzeczenie kary łącznej w pierwszym wyroku łącznym.

Taka postawa skazanego musiała znaleźć wyraz przy kształtowaniu kary łącznej orzekanej w niniejszej sprawie - to jest za kolejną grupę przestępstw pozostających w zbiegu realnym i przemawiała przeciwko stosowaniu zasady absorpcji.

Przypomnienia wymaga, że przy orzekaniu kary łącznej w wyroku łącznym nie bierze się za podstawę - w miejsce kar jednostkowych wymierzonych za poszczególne przestępstwa - kar łącznych, nawet jeśli orzeczono je w poszczególnych sprawach. Zważanie na wymiar kar łącznych w wyrokach jednostkowych podlegających łączeniu byłoby sprzeczne z powołaną treścią przepisów art. 85 i 86 § 1 kk, które w sposób jednoznaczny i całościowy regulują te kwestie. Łączeniu podlegają bowiem kary wymierzone za poszczególne, pozostające w zbiegu realnym czyny, a nie kary wymierzone w poszczególnych sprawach.

Tak więc w sprawie niniejszej granice wymiaru kary łącznej pozbawienia wolności wynosiły od 1 roku i 6 miesięcy do 2 lat i 10 miesięcy.

Zważywszy na realia przedmiotowego postępowania, w pełni zasadnym i prawidłowo uargumentowanym w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku było zastosowanie wobec skazanego, przy orzekaniu kary łącznej, zasady asperacji /częściowej absorpcji/, która z jednej strony jest dla niego korzystna, bo prowadzi do wymiaru kary łącznej niższej od sumy kar jednostkowych, ale z drugiej strony uwzględnia prewencyjne oddziaływanie kary i niepoprawność skazanego, który ponownie naruszył porządek prawny.

Ze wszech miar trafnym jest pogląd sądu pierwszej instancji, że wobec K. K. koniecznym jest dalsze na niego oddziaływanie, jako że proces jego resocjalizacji przebiega we właściwym kierunku, ale wymaga jeszcze dłuższego kontynuowania.

Podniesione w apelacji okoliczności odwołujące się do stanu zdrowia skazanego oraz sytuacji zdrowotnej osób mu bliskich i wszelkich uwarunkowań rodzinnych nie mogą, jak chciały tego skarżący, determinować rozstrzygnięcia o karze łącznej, bo oznaczałoby to całkowicie nieuzasadnione odrywanie takiego rozstrzygnięcia od charakteru i wagi czynów, za jakie kara taka zostaje orzeczona.

Z tych wszystkich względów, poza korektą omówioną już na wstępie, Sąd Okręgowy utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.